

Brüssel, 2.5.2017
COM(2017) 257 final

2017/0087 (COD)

Vastavuspakett

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles sätestatakse tingimused ja kord, mille kohaselt võib komisjon paluda ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel esitada teavet siseturu ja sellega seotud valdkondade kohta

{ SWD(2017) 215 final }

{ SWD(2017) 216 final }

{ SWD(2017) 217 final }

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Euroopas on maailma suurim ühtne turg¹, kus kodanikel ja ettevõtjatel on õigus töötada, õppida, reisida, asutada ettevõtteid ning pakkuda kaupu ja teenuseid piiriülevalt. Kõik see tuleb koos ELi õigusaktides antud tervise-, ohutuse- ning keskkonna- ja tarbijakaitse tagatistega. Selleks et kodanikud ja ettevõtjad saaksid neist õigustest täielikult osa ja säilitaksid usalduse ühtse turu vastu, on hädavajalik, et ELi õigusnorme täidetakse. Seepärast kuulutas komisjon oma teatises „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“, et kehtestab aruka õigusnormide täitmise tagamise strateegia. Selle strateegiaga taotletakse *„holistilist lähenemist, mis hõlmaks kõiki poliitiliste otsuste tegemise etappe alates poliitika kujundamisest ja rakendamisest kuni teavitamiseni ning mis oleks kooskõlas parema õigusloome lähenemisviisiga. See sisaldab hindamis- ja jõustamisaspektide paremat integreerimist poliitika kujundamisse, paremat abi ja suuniseid liikmesriikidele ühtse turu eeskirjade rakendamiseks ning järjekindlamat ja tõhusamat jõustamispoliitikat, mille eesmärk on parandada ühtse turu eeskirjade ja üldisemalt ELi õiguse järgimist“².*

Üks raskusi, mida tuleb ette, kui tagatakse siseturu eeskirjade järgimist, on usaldusväärsete andmete õigeaegne kättesaadavus. Seepärast kuulutas komisjon, et ta *„pakub välja seadusandliku algatuse, mis võimaldab koguda usaldusväärset teavet otse valitud turuosalistelt, et kaitsta ja parandada ühtse turu toimimist“³.*

Samas vaimus tõstis komisjon oma teatises „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“ esile, kui oluline on töökindel ja tõhus õigusnormide täitmise tagamise süsteem ja kuidas õigusnormide täitmise tagamine toetab ja täiendab poliitiliste prioriteetide elluviimist. Ta selgitas, et tema *„praegune õigusnormide täitmise tagamise poliitika hõlmab ELi õiguse kohaldamise ja rakendamise seiret, probleemide lahendamist koos liikmesriikidega, et heastada võimalikud õigusrikkumised, ning vajaduse korral rikkumismenetluste algatamist“⁴.* Ent ELi õigusnormide õige ja täieliku kohaldamise tagamine on endiselt probleemiks. Seepärast on komisjon pannud ette rea meetmeid, millega tugevdada õigusnormide täitmise tagamise süsteemi kodanike ja ettevõtjate hüvanguks ning tagada, et ühtsel turul austatakse nende õigusi. *„ELi õigusnormide täitmise tulemuslik tagamine [...] on eurooplastele oluline ja mõjutab nende igapäevaelu.*

Teatavatel erijuhtudel on siseturu eeskirjade täitmise tagamiseks vaja juurdepääsu usaldusväärsele teabele turuosaliste käitumise kohta, eelkõige turuteabele erafirmade kohta. Käesoleva ettepaneku eesmärk ei ole luua komisjonile uusi õigusnormide täitmise tagamise volitusi, näiteks õigust algatada liidu õiguse rikkumise korral siseturu valdkonnas menetlusi individuaalsete turuosaliste vastu. Käesoleva määrusega tahetakse aidata komisjonil jälgida siseturu eeskirju ja tagada nende täitmine, võimaldades tal saada valitud turuosalistelt rangelt piiritletud teabenõuete abil õigeaks ajaks põhjalikku ja usaldusväärset kvantitatiivset ja kvalitatiivset teavet. Kavandatav määrus aitab komisjonil tagada, et kodanike ja ettevõtjate ühtse turu õigusi austatakse, ning aitab tugevdada koostööd liikmesriikidega. Samuti aitab see *„komisjonil pakkuda välja parandusi, kui hindamine näitab, et jõustamisega seotud puudused*

¹ Käesolevas seletuskirjas kasutatakse väljendeid „ühtne turg“ ja „siseturg“ sünonüümidena.

² COM(2015)550, 28.10.2015, lk 16.

³ Samas, lk 17.

⁴ C(2016)8600, ELT C 18, 19.1.2017, lk 10.

on tingitud asjakohastes valdkondlikes õigusaktides esinevatest vigadest⁵. Kavandatav määrus on ette nähtud erijuhtudeks, mil kiire ja täpse õigusnormide täitmise tagamise hüved kaaluvad selgelt üles asjassepuutuvatele ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele tekitatava koormuse ja kulud.

Seda uut vahendit hakatakse kasutama valdkondades, kus EL võib pakkuda käegakatsutavaid tulemusi, mis on kodanike ja ettevõtjate jaoks äärmiselt olulised. Tänu tõhusamatele õigusnormide täitmise tagamise vahenditele on ELil võimalik tegutseda ja saavutada valitud prioriteetvaldkondades täielik õiguskuulekus kiiremini ja tulemuslikumalt.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu (ELi) lepingu artikli 3 lõikega 3, mille kohaselt on siseturu loomine koostöös liikmesriikidega üks ELi põhieesmärke. Samuti on see kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 26, mis annab ELile õiguse võtta meetmeid, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, ja ELi lepingu artikliga 17, millega tehakse komisjonile ülesandeks tagada, et aluslepingute sätteid ja ELi teiseseid õigusakte kohaldatakse, ja teostada järelevalvet ELi õiguse kohaldamise üle. Käesoleva ettepaneku eesmärk ei ole luua uus menetlus ELi õiguse täitmise tagamiseks. Pigem võib kavandatavat teabevahendit kasutada olemasolevates menetlustes, näiteks ELi toimimise lepingu artiklis 258 ette nähtud rikkumismenetluses.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Komisjonil on juba olemas uurimisvolitused, et tagada siseturu toimimiseks vajalike ELi konkurentsieeskirjade järgimine. Nende volituste kasutamine on osutunud nende eeskirjade kohaldamise tagamisel vägagi mõjusaks: näiteks riigiabi valdkonnas oli komisjonil võimalik koguda otse elutähtsat teavet firmade kohta kahe suuremõjulise juhtumi puhul, mille tulemusena nõuti sisse tasumata jäänud maksud, mis kujutasid endast ebaseaduslikku riigiabi⁶.

Lisaks on käesolev ettepanek kooskõlas muude ELi õigusaktidega, mis annavad ELi organitele või riikide ametiasutustele õiguse koguda firmade kohta teavet ja jagada seda komisjoniga konkreetsetes siseturuga seotud valdkondades (nt tarbijakaitse, finantsteenused, turujärelevalve, võrgutööstused). Komisjon kasutab kavandatavat määrust üksnes viimase võimalusena, kui muud olulise teabe hankimise võimalused ei ole tulemusi andnud.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2, artiklid 91, 100, 114, 192, artikli 194 lõige 2 ja artikkel 337.

ELi toimimise lepingu artiklis 337 on ette nähtud komisjoni õigus koguda nõukogu poolt lihthäälteenamusega kindlaksmääratavates piirides ja tingimustel informatsiooni, mis on vajalik temale antud ülesannete täitmiseks. Euroopa Liidu Kohus (edaspidi „Euroopa Kohus“) on juba võtnud seisukoha, et seda artiklit võib kasutada selliste teiseste õigusaktide õigusliku alusena, mis käsitlevad komisjoni üldist teabekogumistegevust, ilma et seejuures oleks nõutav, et niisugune kogumine peab olema vajalik konkreetse ELi poliitika eesmärkide saavutamiseks⁷. Ent Euroopa Kohus on öelnud ka seda, et ELi õigusakt ei kuulu ELi

⁵ COM(2015) 550, lk 16.

⁶ Vt komisjoni 21. oktoobri 2015. aasta pressiteade.

⁷ Otsus kohtuasjas C-426/93, §22, ja otsus kohtuasjas C-490/10, §64.

toimimise lepingu artikli 337 alla pelgalt sellepärast, et selle eesmärk on kehtestada teabe kogumise süsteem⁸. Seepärast on vaja uurida, kas seda algatust on selle eesmärgi ja sisu arvestades vaja, et saavutada konkreetset mingile ELi poliitikale seatud eesmärgi. Algatuse eesmärk on parandada komisjoni juurdepääsu turuteabele, mida ta vajab oma ülesannete täitmiseks ELi lepingu artikli 17 alusel, et lahendada siseturu eeskirjade kohaldamisel esinevaid tõsisemaid probleeme. See võib üksnes parandada komisjoni tööd ELi õiguse kohaldamise tagamisel selles valdkonnas. Seega on seda algatust vaja, et saavutada eesmärk tagada siseturu toimimine, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 26. Seepärast tuleb ELi toimimise lepingu artiklile 337 täiendusena lisada siseturuga seotud õiguslik alus, näiteks ELi toimimise lepingu artikkel 114, mis näeb ette, et võetakse vastu siseturu tõrgeteta toimimiseks vajalikud meetmed. Komisjoni parem töö selles vallas aitaks vältida siseturu toimimist takistavate asjaolude esilekerkimist⁹, mis on üks ELi toimimise lepingu artiklis 114 ette nähtud poliitilisi eesmärgi¹⁰. Seepärast on ELi toimimise lepingu artikli 114 valimine täiendusena selle lepingu artiklile 337 õigustatud. ELi toimimise lepingu muude artiklite kasutamine täiendava konkreetse õigusliku alusena lisaks artiklile 114 on asjakohane, et hõlmata siseturu neid valdkondi, mis seadusandliku tegevuse osas tuginevad ELi toimimise lepingu konkreetsetele artiklitele, nt artikkel 43 (põllumajandustooted), artiklid 91 ja 100 (transport) või artikkel 194 (energeetika), või siseturuga seotud valdkondi, nt artikkel 192 (keskkond).

ELi toimimise lepingu artikleid 114 ja 337 üheskoos on kasutatud õigusliku alusena ka ühe varasema ELi õigusakti puhul, millega anti komisjonile volitused koguda teavet siseturu valdkonnas: tegemist oli Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiviga (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord¹¹.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

EL peab tegutsema, et tugevdada komisjoni juurdepääsu turuteabele, mida ta vajab oma ülesannete täitmiseks ELi lepingu artikli 17 alusel, et lahendada tõsisemaid probleeme ELi õiguse kohaldamisel siseturu valdkonnas. Käesoleva algatusega loodav teabevahend on viimane abinõu, mida kasutatakse, kui muud teabe hankimise võimalused ei ole tulemusi andnud. Seega kasutatakse seda ainult juhtudel, kui riigisisene sekkumine ei oleks oma ulatuse või tagajärgede tõttu edukas ja kui ELil on tegutsemiseks paremad võimalused. Eelkõige kasutatakse seda teabevahendit, kui tekkinud probleemide tagajärjed ulatuvad väljapoole üht liikmesriiki ja nende lahendamine nõuab ühetaolist ja järjepidevat teabe kogumist valitud turuosalistelt rohkem kui ühes liikmesriigis. Niisugune ELi tegevus vastaks vajalikkuse nõudele ja üksnes tugevdaks komisjoni suutlikkust tagada, et siseturu valdkonnas järgitakse ELi õigust.

Selle vahendi lisaväärtus oleks, et see lihtsustab komisjoni ja liikmesriikide vahelist koordineerimist juhtudel, millel on tugev piiriülene mõõde, kui teavet vajatakse turuosalistelt,

⁸ C-490/10, §68.

⁹ Euroopa Kohus on tunnistanud, et kuna komisjonil puuduvad omaenda uurimisvolitused, tugineb ta ELi õiguse täitmise tagamisel suuresti kaebuse esitajate, avalike ja eraõiguslike üksuste ning liikmesriikide antud teabele. Nendel tingimustel peab õigusnormide täitmise tagamine tuginema olemasolevale, ehkki ebatäiuslikule teabe kogumise õigusraamistikule, mille tulemuseks on ebapiisav teabe kogumine firmade kohta. Selle tulemusena muutub õigusnormide täitmise tagamine raskemaks ja mõnel juhul võimatuks, mis omakorda võib tekitada siseturu nõuetekohasele toimimisele tõkkeid, mis jäävad asjakohase lahenduseta.

¹⁰ Vt Euroopa Kohtu otsuseid järgmistes kohtuasjades: C-380/03, §-d 38–42 ja § 80; C-434/02, §-d 31–34; C-376/98, § 86.

¹¹ ELT L 241, 17.9.2015, lk 1.

kes tegutsevad rohkem kui ühes liikmesriigis. Niisugune ELi tegevus võimaldaks ka õigeaegset juurdepääsu teabele, tagaks kogutud piiriülese teabe võrreldavuse ja annaks tulemuseks tõhusama õigusnormide täitmise tagamise, vähendades seega asjassepuutuvatele firmadele ja avaliku sektori asutustele langevat halduskoormust tervikuna.

Ehkki selles algatuses austatakse komisjoni kui aluslepingute täitmise järelevalvaja kohustusi ELi õiguse kohaldamise järelevalve alal, ei võeta sellega liikmesriikidelt nende tähtsat rolli õigusnormide kohaldamisel siseturu valdkonnas ega muudes sellega seotud valdkondades paralleelselt komisjoniga. Liikmesriikidele jäävad nende endi uurimisvolitused ja neil on vabadus neid volitusi laiendada. Peale selle kaasatakse liikmesriigid käesoleva määruse toimumisse mitmesugustel juhtudel, mis peegeldab komisjoni ja liikmesriikide vahelise siira koostöö põhimõtet.

Eelkõige tehakse iga komisjoni otsus, milles teatatakse kavatsusest kasutada volitust küsida ettevõtjatelt või ettevõtjate ühendustelt käesoleva algatuse alusel teavet, asjaomastele liikmesriikidele teatavaks. Lisaks luuakse käesoleva algatusega mehhanismid, mille abil saavad komisjon ja liikmesriigid jagada teavet päringute ja nendele antud vastuste kohta, ilma et see kahjustaks ametisaladuse hoidmise kohustusi.

Peale selle on see kooskõlas ELi toimumise lepinguga, kuivõrd selles eeldatakse, et komisjon suudab seadusandja poolt kindlaks määratud sobival tingimustel koguda teavet, mida on vaja talle usaldatud ülesannete täitmiseks.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek on taotletavate eesmärkide suhtes proportsionaalne ega lähe kaugemale sellest, mis on vaja nende saavutamiseks. Esmalt peab määruse kohaldamisalasse kuuluvas valdkonnas valitsema tõsine probleem ELi õiguse kohaldamisega. Teiseks võib seda uurimisvahendit kasutada ainult viimase abinõuna, kui ükski alternatiivne viis selle probleemi lahendamiseks vajaliku teabe hankimiseks ei anna tulemusi. Kolmandaks peab komisjon ametlikus otsuses näitama, et see teave on probleemi lahendamiseks vajalik, et teave on päringu adressaatidel tõenäoliselt käepärast ja et muud viisid teavet hankida ei ole andnud tulemusi. Neljandaks peavad päringud olema niihästi pikkuse kui ka vastajate arvu poolest rangelt piiritletud. Komisjon täidaks neid tingimusi Euroopa Kohtu kohtuliku kontrolli all. Lõpuks viiakse ka üldine halduskoormus miinimumini nii ettevõtjate jaoks (jättes välja mikroettevõtjad ja minimeerides päringute mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKE) – vt allpool) kui ka avaliku sektori asutuste jaoks (vältides komisjoni ja liikmesriikide vahel ebatõhusaid koordineerimismehhanisme, ent samas tagades nende vahel täieliku läbipaistvuse).

Ettepanek võimaldab komisjonil kehtestada karistusi ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele, kes tahtlikult või raske hooletuse tõttu jätaavad päringule vastamata või kavandatava määruse alusel tehtud otsused täitmata. Need karistused ei ole mõeldud korrigeerima ettevõtjate turukäitumist. Karistuse oht peaks motiveerima päringu adressaate esitama õigeaegselt täieliku, tõele vastava ja mitte eksitava vastuse. Ettepanek näeb ette karistuste maksimumtaseme, mis on kujundatud lähtuvalt riigiabi valdkonna eeskirjadest, kus need on heidutava mõjuga. Ent ettepanekus ei ole nõutud, et komisjon kehtestaks vastamata jätnud ettevõtjatele automaatselt karistuse, samuti ei ole sätestatud minimaalset karistusmakse summat, sest komisjon peab hindama iga juhtumit eraldi, võttes nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsust, iseäranis VKEde puhul. Kõigi karistusi kehtestavate komisjoni otsuste suhtes kehtib kohtulik kontroll.

- **Vahendi valik**

Määrus on sobiv õigusakt, kehtestamaks eeskirju, mille eesmärk on tugevdada komisjoni vahetut juurdepääsu asjakohasele teabele¹². Õigupoolest tuleks määrusega sätestada nii komisjonipoolse päringu vastuvõtmiseni viiv menetlus kui ka võimalus, et ettevõtjatele kehtestatakse kohustusi, sealhulgas olenevalt olukorrast ka sanktsioone. Võrreldes sellega, kui siseriiklike eeskirju püütaks ühtlustada vastavasisulise direktiivi abil, annaks määrus tulemuseks suurema õiguskindluse ja võiks tõenäoliselt tagada ühetaolise tõlgendamise. Eraldiseisva õigusakti puhul oleks välistatud sekkumine teiste olemasolevate õigusaktide toimimisse, millega on komisjonile antud uurimisvolitused teistes poliitikavaldkondades¹³.

3. JÄRELHINDAMISE¹⁴, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega¹⁵**

Komisjon korraldas selle algatuse asjus avaliku konsultatsiooni ajavahemikul 2. augustist 7. novembrini 2016. Vastuseid saadi 71: 44 ettevõtlussektorilt¹⁶, 16 tarbijatelt, vabariiklastelt või kodanikuühiskonnalt ning 11 avaliku sektori asutustelt. Vastajad olid 18 ELi liikmesriigist (68), ühest EMP riigist (1) ja ühest Euroopa-välisest riigist (2). Vastustest ilmnes, et firmad on sageli tõrksad jagama tundlikku äriteavet avaliku sektori asutustega – ja mitte üksnes avalikele konsultatsioonidele vastates, vaid isegi siis, kui seda on vaja, et tõendada nende õiguste väidetavat rikkumist. Vastajad teatasid, et nad on valmis esitama tundlikku teavet komisjonile, kui konfidentsiaalsus on tagatud ja halduskoormus piiratud. Mitu firmat toetas siiski ainult vabatahtlikku osalemist päringutele vastamises.

Peale selle on komisjon korraldanud suunatud konsultatsioone mitme suure ettevõtjate ühendusega, kes jäid kahtlevale seisukohale ses suhtes, kas anda komisjonile õigus nõuda firmadelt teavet väljaspool konkurentsioiguse valdkonda. Nad väljendasid muret tundlike äriandmete kaitse, halduskoormuse ja päringutele vastamata jätmise eest määratavate võimalike trahvide pärast. Firmad väljendasid pettumust selle üle, kui aeglaselt komisjon reageerib juhtumitele, kus liikmesriigid on rikkunud ELi õigusnorme.

Nõukogu konkurentsivõime töörühma ja kõrgetasemelise rühma koosolekutel küsisid liikmesriigid, millised tingimused peab komisjon teavet taotledes täitma, milline on nende roll selles protsessis ja sellest tulenev halduskoormus, samuti esitati küsimusi sanktsioonide proportsionaalsuse kohta.

Sidusrühmade soovitusi on suures osas arvesse võetud, eelkõige soovitusi vahendi piiratud kasutuse kohta (see kehtestati uurimisvahendi kasutamise (eel-)tingimustena, sh liikmesriikide rollina) ja halduskoormuse kohta (näiteks võimalus küsida ainult teavet, mis on vastavatele firmadele kergesti kättesaadav). Küsimused konfidentsiaalse teabe kaitsmise tagatiste ja

¹² Euroopa Kohus on ELi toimimise lepingu artikli 114 kasutamise määruse õigusliku alusena juba heaks kiitnud. Vt kohtuasja C-270/12, § 97 jj.

¹³ Nt nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015). Sellel määruel on teistsugune õiguslik alus ja teistsugune seadusandlik menetlus ning selle koostamisel lähtuti riigiabi valdkonna konkreetsetest eesmärkidest, menetlusetappidest ja komisjoni volitustest.

¹⁴ Ei kohaldata.

¹⁵ Täpsemalt vt mõju hindamise aruande 2. lisa.

¹⁶ Ettevõtjate ühendused (31), sh ühendused, mis esindavad ainult VKEsid, ja firmad (13), sh VKEd ja mikroettevõtjad (9). Ühtekokku esindasid vastanud ettevõtjate ühendused rohkem kui 20 miljonit firmat.

vastamata jätmise korral ette nähtud karistuste kohta lahendati, lähtudes konkurentsioiguses juba kehtestatud tavadest.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon ei tuginenud selle algatuse puhul konkreetsete väliseksperptide arvamustele.

- **Mõjuhindang**

Mõju hindamise aruandes on selgitatud, kuidas olukord, kus komisjonil ja liikmesriikidel puudub usaldusväärne ja täpne teave firmade kohta, tekitab probleemi juhul, kui sellist teavet on vaja, et tagada õigeaegselt siseturu eeskirjade täitmine. Aruandes uuriti lisaks senisele lähtestsenaariumile ka mitmesuguseid poliitikavariante, kuidas probleemi lahendada. Need variandid olid: 1) vahetada liikmesriikide vahel ja komisjoniga vabatahtlikult parimaid tavasid ning töötada välja firma kohta käiva teabe kogumise juhend; 2) kaotada siseriiklikud eeskirjad, mis takistavad liikmesriikide ametiasutusi jagamast komisjoni ja teiste liikmesriikidega firmade kohta käivat teavet, mis on neil juba olemas või mida neil on võimalik saada; 3) kehtestada riigi tasandil¹⁷ täiendavad uurimisvolitused, et liikmesriigid saaksid kõikidel juhtudel koguda teavet firmade kohta ja jagada seda komisjoniga; 4) võtta kasutusele viimase abinõuna rakendatav uurimisvahend, mida komisjon saab kasutada, kui kahtlustatakse siseturu toimimist takistavate asjaolude esinemist ja kui õigeaegselt ning tulemuslikuks otsuse tegemiseks on vaja firmade kohta teavet, mis ei ole muude vahendite kaudu kättesaadav; ning 5) variantide 2 ja 4 kombinatsioon. Variantid 2, 3 ja 4 on seadusandlikku laadi. Kõrvale jäetud variantide hulka kuulub ELi statistika ulatuse laiendamine ja korrapärase aruandluskohustuse kehtestamine firmadele.

Viimase abinõuna rakendatava uurimisvahendi kasutuselevõttu komisjoni jaoks (variant 4) peeti subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse poolest parimaks variandiks, mis on ühtlasi kõige tulemuslikum ja kulutõhusam. Variant 4 lahendab ka koordineerimis- ja jurisdiktsiooniprobleemid juhul, kui liikmesriigid tegutsevad piiriülese mõõtmega juhtumite lahendamisel üksi. See peaks andma tulemuseks usaldusväärsema teabe siseturu tõrgete kohta. See omakorda peaks võimaldama komisjonil ja liikmesriikidel tagada siseturu eeskirjade ulatuslikuma järgimise. See tugevdaks tarbijate usaldust siseturu vastu ja aitaks siseturu potentsiaali ellu viia. Tänu teabe paremale kättesaadavusele peaks siseturu eeskirjade täitmise tagamine liikmesriikide tasandil põhinema teadlikumatel otsustel, mis vähendaks liikmesriikide vastu algatatavate rikkumismenetluste arvu. Ettevõtjad ja tarbijad saaksid paremini toimiva siseturu, s.t madalamad turule sisenemise tõkked, suurema konkurentsi, parema konkurentsivõime ning hõlpsamad/odavamad piiriülese (ja miks ka mitte rahvusvahelise) laiendamise võimalused.

Aastaste halduskulude kogusumma ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele (s.t teabe koostamine vastuste koostamiseks ja õigusnõu jaoks) on hinnanguliselt vahemikus 370 000 – 610 000 eurot¹⁸. Väikesed lisakulud võivad tuleneda mittekonfidentsiaalsete vastuste esitamisest (s.t selleks et kaitsta vastaja ärisaladusi). Eelistatavast variandist liikmesriikidele tulenevad kulud on tühised (vt punkt 4 komisjoni kohta). Eelistatava variandi kasutamisel ei oleks mingeid otseseid sotsiaalseid ega keskkonnakulusid.

Mõju hindamise aruanne ja kommenteeritud kokkuvõte¹⁹ esitati õiguskontrollikomiteele. Komitee esitas algul 20. jaanuaril 2017 negatiivse arvamuse, ent seejärel esitati 23. märtsil

¹⁷ Varianti 3 on lõimitud ka variant 2.

¹⁸ Eeldusel, et aastas esitatakse viis päringut (kuid igal päringul on mitu adressaati).

¹⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

2017 reservatsioonidega positiivne arvamus²⁰. Komitee palus aruannet oma soovitude järgi kohandada²¹. Nüüd on aruanne selgelt keskendunud eesmärgile lahendada siseturu eeskirjade kohaldamise tagamiseks vajaliku teabe puudumise probleem nendel konkreetsetel juhtudel, mil teave on vajalik ega ole muul viisil kättesaadav. Samuti on selles paremini selgitatud tingimusi, mida komisjon peab täitma, enne kui ta saab uurimisvahendit kasutada (vt punkt „Proportsionaalsus“ eespool), sh vajadust näidata, et nõutav teave ei ole muudest allikatest kättesaadav (viimase abinõu aspekt). Lisaks on aruandes paremini esitatud ka sidusrühmade seisukohad²².

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Esitades ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele päringuid, peab komisjon hoolikalt valima nende päringute adressaadid, et päringud saadetak ainult neile ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele, kellel on võimalik anda piisavalt asjakohast teavet (artikli 5 lõige 3). Harilikult saavad komisjonile asjakohast teavet esitada ainult suurettevõtted, millel on kas tugev turupositsioon või suur kauplemismaht. Erinevalt VKEdest tegutsevad suuremad ettevõtjad tavaliselt suuremas ulatuses ja neil on olemas ettevõtlussüsteemid, millest on võimalik küsitud teave suhteliselt hõlpsasti välja võtta. Seega ei oleks sellest tulenev halduskoormus ja mõju nendele ettevõtjatele ebaproportsionaalne.

VKEdel võidakse käesoleva ettepaneku alusel teoreetiliselt paluda päringutele vastata (nt konkreetsetes sektorites või turgudel, kus neil on tugev turupositsioon). Ent arvestades nende majandustegevuse mahtu, eeldatakse, et seda tõenäoliselt ei juhtu. Kui aga on siiski vaja saata päring VKE-le, viiakse ettepanekuga sellele päringule vastamise kulud miinimumini: komisjonilt nõutakse konkreetselt, et kui ta kaalub VKEdele esitatavate päringute ulatust, võtaks ta nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet (artikli 5 lõige 3). Päringule vastamise kulu jääb ühe VKE jaoks hinnanguliselt vahemikku 300–1000 eurot päringu kohta, millele võivad lisanduda õigusnõustamise kulud 1000 eurot, mis on umbes 25 % suurettevõtja hinnangulistest vastamiskuludest.

Mikroettevõtjad on käesoleva ettepaneku kohaldamisalast välja jäetud, et hoiduda neile ebaproportsionaalse halduskoormuse tekitamisest, võttes eelkõige arvesse, et neil ei ole tõenäoliselt võimalik esitada piisavalt asjakohast teavet.

Kui siseturg toimib paremini tänu komisjoni ja liikmesriikide täpsemini suunatud täitemeetmetele, millega tagatakse ELi õiguse kohaldamine muu hulgas siseturu valdkonnas, on sellest kasu kõikidele firmadele olenemata nende suuruselt.

Ettepanek ei näe päringute menetlemiseks ette mingit konkreetset formaati ega sidekanalit, vaid on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) arengu suhtes neutraalne.

- **Põhiõigused**

Käesolevas ettepanekus austatakse põhiõigusi ja peetakse eelkõige kinni Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtetest. Ettepanek sisaldab kaitse- ja tagatisklausleid, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse ettevõtjate seaduslikku huvi kaitsta oma ärisaladusi:

²⁰ Samas.

²¹ Õiguskontrollikomitee märkis: „Aruanne ei ole ikka veel piisavalt selge ja on algatuse kohaldamisala osas kohati ebajärjekindel. Mitmes kohas aruandes nimetatakse ühtse turu teabevahendit ikka veel lahendusena andmete kättesaadavuse üldistele probleemidele või teabeallikana ühtse turuga seotud poliitika jaoks, mis ei tulene konkreetsetest täitmisega seotud puudujääkidest, ent samas ei põhjendata selle vahendi niisugust kasutamist. 2) Aruandest ilmneb, et vahend on mõeldud viimaseks abinõuks, aga selles ei selgitata kaitsemeetmeid ega tingimusi, mille korral võidakse uurimisi algatada. 3) Aruande põhiosa ei kajasta ikka veel piisavalt selgesti liikmesriikide ja ärihuvide vastavaid seisukohti.“

²² Lisaselgitusi tehtud kohanduste kohta vt mõju hindamise aruandest.

need sisalduvad ettepaneku artiklis 7 (konfidentsiaalse teabe kaitse) ja artiklis 16 (ametisaladus) (vt harta artikkel 7). Samuti järgitakse ettepanekus õigust isikuandmete kaitsele (vt harta artikkel 8) ja ettepanek on kooskõlas komisjoni valduses olevate dokumentidega tutvumise õigusnormidega (vt harta artikkel 41). Ettepanekus austatakse õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, kuivõrd päringu adressaatidel on õigus päringud Euroopa Kohtus vaidlustada (vt harta artikkel 47). Võimalike trahvide või perioodiliste karistusmaksede määramise õigusnormid on kooskõlas süütuse presumptsiooni ja karistuste proportsionaalsuse põhimõttega (vt harta artiklid 48 ja 49).

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva algatusega ei looda uut õigusnormide täitmise tagamise skeemi, mida komisjon peaks kohaldama. Selle asemel antakse komisjonile konkreetne viimase abinõuna rakendatav uurimisvahend, mida ta saab kasutada kehtiva õigusnormide täitmise tagamise korra ja meetmete raames. Hinnangute kohaselt võivad komisjonile tekkida iga-aastase andmekogumise ja -analüüsi kulud vahemikus 120 000 – 430 000 eurot, eeldusel, et aastas esitatakse viis päringut²³. Komisjoni sellised kulud ei tekita uusi eelarvevajadusi, vaid nõuavad üksnes olemasolevate töötajate ja taristu ümberpaigutamist.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib määruse kasutamist, et hinnata selle tulemuslikkust ja proportsionaalsust. Seejuures tugineb ta järgmistele kriteeriumidele: määruse kasutamise erakorralisus, päringu adressaatide koostöövalmidus selle teabe esitamisel ja kogutud teabe kvaliteet. Komisjon talletab sellekohase teabe (nt vahendi kasutamisi aastas, asjaomane siseturu valdkond, hõlmatud ettevõtjad või ettevõtjate ühendused, vastuste õigeaegsus, põhjalikkus, täpsus ja kvaliteet, vastamismäär, kas vahendi kasutamise tulemusena saavutas komisjon parema õigusnormide täitmise tagamise). Ta korraldab järelmeetmena vabatahtlikud tagasisideküsitlused firmade seas, kellele päringud adresseeriti, et saada teada, mida nemad protsessist arvavad. Peale selle jälgib komisjon ka selle vahendi kasulikkust (nt rikkumismenetluste edukuse määr, sidusrühmade sellekohane tagasiside). Nende jälgimismeetmete tulemusi hinnatakse viis aastat pärast määruse kohaldamise algust. Komisjon peab iga kahe aasta järel koostama aruande määruse kohaldamise kohta.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I peatükis „Üldsätted“ esitatakse reguleerimise, kohaldamisala ja mõisted (artiklid 1–4). Seal antakse komisjonile volitus (artikkel 4) küsida teavet otse ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt, et lahendada liidu õiguse kohaldamisel esinev tõsine probleem, mis võib seada ohtu mõne liidu poliitika olulise eesmärgi saavutamisele.

II peatükis on sätestatud teabe küsimise tingimused ja kord. Artikliga 5 piiratakse komisjoni volitusi selliselt, et seda meetet võib kasutada üksnes viimase abinõuna, s.t kui teavet ei ole võimalik sobival viisil, piisavalt või õigeaegselt saada muudest allikatest. Komisjon peab enne võtma vastu otsuse, milles teatab kavatsusest kasutada kõnealust volitust ning selgitab arvatavat tõsist probleemi, otsitavat teavet, seda, miks see teave on vajalik ja miks muul viisil pole õnnestunud seda teavet hankida, ning päringu adressaatide valimise kriteeriume (need ei või olla mikroettevõtjad). Komisjonil on õigus küsida üksnes teavet, mida päringu adressaadil

²³ Komisjon ei ole kohustatud uurimisvahendit kasutama.

on võimalik anda. Eelneva otsuse adressaatideks on asjaomased liikmesriigid ja komisjon on kohustatud tegema selle otsuse nendele liikmesriikidele viivitamata teatavaks. Artiklis 6 on sätestatud kord, mida tuleb teabe küsimisel järgida: komisjon võib ettevõtjalt või ettevõtjate ühendustelt teavet nõuda kas lihtpäringuga või otsusega ning ta peab sellest teatama päringu saaja asukohaliikmesriigile. Kui komisjon on ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel algatanud ametliku rikkumismenetluse, on ta kohustatud esitama menetlusega seotud liikmesriigile koopia kõikidest päringutest, mis on esitatud selle menetluse raames, olenemata sellest, kus on ettevõtja või ettevõtjate ühenduse registreeritud asukoht. Artikkel 7 käsitleb päringutele vastamist ja konfidentsiaalse teabe kaitset. Eelkõige kohustavad need sätted komisjoni edastama saadud vastused päringuga seotud liikmesriigile, kui need on ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel selle liikmesriigi vastu algatatud ametlikus rikkumismenetluses asjakohased. Kui vastus sisaldab teavet, mis on asjaomase liikmesriigi suhtes konfidentsiaalne, edastab komisjon ainult esitatud teabe mittekonfidentsiaalse versiooni. Artikli 8 kohaselt võib kogutud teavet kasutada üksnes artiklis 4 sätestatud otstarbeks.

III peatükis (artiklid 9–13) on sätestatud trahvide ja perioodiliste karistusmaksete eeskirjad juhuks, kui vastaja esitab ebaõiget või eksitavat teavet või kui ta vastuseks komisjoni ametliku otsusega esitatud päringule esitab ebatäielikku teavet või ei esita üldse mingit teavet. Nendes eeskirjades on järgitud riigiabi valdkonnas kehtiva määruse (EL) 2015/1589 eeskju.

IV peatükis „Lõppsätted“ (artiklid 14–19) on sätestatud tähtaegade pikendamise eeskirjad, komisjoni otsuste avaldamine, liikmesriikide ametisaladusega seotud kohustused, andmekaitse (ELi ametnike suhtes kehtib ELi toimimise lepingu artikli 339 alusel juba samalaadne kohustus), komisjoni aruandekohustus ja määruse jõustumine.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles sätestatakse tingimused ja kord, mille kohaselt võib komisjon paluda ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel esitada teavet siseturu ja sellega seotud valdkondade kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 43 lõiget 2, artikleid 91, 100, 114, 192, artikli 194 lõiget 2 ja artiklit 337,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁴,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu (ELi) lepingu artikli 3 lõike 3 kohaselt on siseturu loomine üks peaesmärke, mille EL peab koostöös liikmesriikidega saavutama. ELi toimimise lepingu artikli 26 lõike 1 kohaselt võtab liit meetmeid siseturu rajamiseks või selle toimimise tagamiseks. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikele 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Siseturg on tekitanud Euroopa ettevõtjatele uusi võimalusi ja mastaabisäästu, loonud töökohti, pakkunud tarbijatele suuremat valikut madalamate hindadega ja võimaldanud Euroopa kodanikel liidus elada, õppida ja töötada. Vaatamata tehtud edusammudele esineb siseturu rajamises ja toimimises ikka veel olulisi raskusi ning Euroopa kodanikel ja ettevõtjatel ei ole võimalik siseturu hüvedest täielikult osa saada. Kui komisjoni tegevust liidu õiguse kohaldamisel siseturu valdkonnas mõjutab asjaolu, et teave ei ole optimaalne, suurendab see teatavatel juhtudel riski, et siseturul tekivad kaubandusraskused, mis tulenevad riikide koordineerimatutest täitemeetmetest või riikides nendele probleemidele leitud õiguslike lahenduste mitmekesisusest.
- (2) ELi toimimise lepingu artiklis 337 on ette nähtud komisjoni õigus koguda nõukogu poolt lihthäälteenamusega kindlaksmääratavates piirides ja tingimustel informatsiooni, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks. Ent kohtuasjas C-490/10 Euroopa Parlament vs nõukogu selgitas Euroopa Kohus, et kui teabe kogumine aitab otseselt kaasa mingi konkreetse Euroopa Liidu poliitika eesmärkide saavutamisele, peab akt, milles sätestatakse sellise teabekogumise tingimused, põhinema selle poliitikaga seotud õiguslikul alusel. Käesolevas määruses ei ole sätestatud mitte üksnes raamistik, mille kohaselt komisjon võib ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustelt teavet koguda,

²⁴ ELT C , , lk .

²⁵ ELT C , , lk .

vaid ka meetmed, millega tagatakse päringutele vastamine. Seepärast – võttes küll täielikult arvesse asjaolu, et komisjoni õigus koguda teavet tuleneb otse aluslepingust – peaks käesolev määrus lisaks ELi toimimise lepingu artiklile 337 põhinema ka ELi toimimise lepingu artikli 43 lõikel 2, artiklitel 91, 100, 192 ja artikli 194 lõikel 2 ning ka sama lepingu artiklil 114, milles on sätestatud siseturu rajamiseks ja toimimiseks vajalike meetmete võtmine, sealhulgas olukorras, kus siseriiklike õigusnormide erinevused on sellised, et need on takistuseks põhivabadustele, või kui on vaja hoida ära raskuste teke siseturu rajamisel või toimimisel.

- (3) Et selliseid raskusi avastada ja vajaduse korral tõhusalt ja tulemuslikult kõrvaldada, on vaja õigeaegset juurdepääsu põhjalikule, täpsele ja usaldusväärsele kvantitatiivsele ja kvalitatiivsele turuteabele. See kehtib iseäranis juhtudel, kus komisjon tegutseb aluslepingute täitmise järelevalvajana ELi lepingu artikli 17 lõike 1 alusel, milles tehakse komisjonile ülesandeks tagada aluslepingute ja institutsioonide poolt nende alusel vastu võetud meetmete kohaldamine ja valvata liidu õiguse kohaldamise järele. Nagu Euroopa Kohus on ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel alगतatud rikkumismenetluste kontekstis mitmel korral sedastanud, on komisjoni ülesanne tuua Euroopa Kohtu ette kogu asjakohane faktiline teave, et tõestada, et toimunud on rikkumine. Sellise teabe hulka võib teatavatel juhtudel kuuluda turuteave, mida on vaja, et Euroopa Kohus saaks kindlaks teha, kas liidu õigust on rikutud.
- (4) Komisjonil ei ole omaenda üldisi uurimisvolitusi, mis aitaksid tal tagada liidu õiguse täitmist siseturu valdkonnas. Olemasolevad uurimisvolitused, mis on seotud konkurentsieeskirjadega, on ette nähtud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1/2003,²⁶ nõukogu määrusega (EÜ) nr 139/2004²⁷ ja nõukogu määrusega (EL) 2015/1589²⁸ ning oma õigusliku aluse tõttu on nad piiratud kindlaksmääratud valdkondadega ega luba teavet koguda ega kogutud teavet kasutada muu siseturuga seotud poliitika jaoks.
- (5) Nagu on tõdenud ka Euroopa Kohus, võib komisjon liidu õiguse täitmise tagamisel tugineda küll kaudsetele tõenditele, ent on siiski suurel määral sõltuv teabest, mida esitavad kaebuste esitajad, avaliku ja erasektori organisatsioonid ja asjaomased liikmesriigid. Nagu Euroopa Kohus on korduvalt meelde tuletanud, on liikmesriigid ELi lepingu artikli 4 lõike 3 kohaselt kohustatud aitama komisjoni tema ülesannete täitmisel, sealhulgas eelkõige tema rollis aluslepingute täitmise järelevalvajana. Siiski ei pruugi vastavasisuline turuteave, mida komisjon vajab oma ülesannete täitmiseks, alati olla liikmesriikidele kättesaadav või võivad nende siseriiklikud teabe kogumise õigusnormid takistada neid kogutud teavet avaldamast.
- (6) Et täiendada liikmesriikidelt saadud teavet, tugineb komisjon huvitatud osapoolte, eelkõige kaebuste esitajate vabatahtlikule koostööle. Teatavate keerukate ja piiriülese mõõtmega juhtumite puhul on komisjonil usaldusväärse analüüsi koostamiseks siiski tarvis täiendada nende kanalite kaudu saadud teavet, et tagada näiteks, et see vastab täielikult tõele või et eri liikmesriikidest saadud teave on võrreldaval kujul. Peale selle ei saa komisjon õigusnormide täitmise tagamisel alati tugineda ametlikule statistikale, sest seda koostatakse teatava viivitusega ja seda ei saa alati esitada piisava detailsusega või viia agregeerimata kujule, et tegelda konkreetsete juhtumitega.

²⁶ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

²⁷ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (ELT L 32, 29.1.2004, lk 1).

²⁸ Nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.9.2015, lk 9).

- (7) Ehkki praegune õigusraamistik, mis annab komisjonile võimaluse hankida teavet raskuste lahendamiseks siseturu rajamise ja toimimise eeskirjade alal, toimib valdava enamiku juhtumite puhul tõhusalt, tekib probleeme konkreetsetes olukordades, kus piiratud aja jooksul on vaja hankida konkreetse turu kohta üksikasjalikke, võrreldavaid, ajakohaseid ja sageli konfidentsiaalseid andmeid. Keerukatel piiriülese mõõtmega juhtudel on siseturu rajamise ja toimimise ees seisvate raskuste olemasolu hindamiseks kõige sobivam usaldusväärne majandusanalüüs, eeskätt juhul, kui need juhtumid on seotud kiirelt muutuvate turgude, uute majandustegevusalade või uute ärimudelitega, mis seavad küsimärgi alla senised majanduslikud eeldused. Kuid niisuguse hindamise lõpuleviimine võib osutuda raskeks, kui ei ole piisavat ja võrreldavat teavet. Sellistel juhtudel muutub keerulisemaks ka komisjoni ülesanne tagada liidu õiguse kohaldamine.
- (8) Kui üksikasjalikku, võrreldavat, ajakohast ja sageli konfidentsiaalset turuteavet on võimalik õigeaegselt hankida üksnes turuosalistelt, tundub seetõttu asjakohane anda komisjonile viimase abinõuna õigus paluda, et käesolevas määruses sätestatud piirides ja tingimustel esitaksid ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused selle teabe otse ja õigeaegselt koos põhjaliku, täpse ja usaldusväärse kvantitatiivse ja kvalitatiivse turuteabega, kui muid teabeallikaid pole olnud käepärast või kui need on osutunud ebapiisavaks või ebasobivaks. Selleks peaks komisjon esmalt vastu võtma otsuse, milles näidatakse, miks muud viisid vajalikku teavet hankida ei ole andnud tulemusi. Ollakse arusaamilisel, et ettevõtja mõistel on sama tähendus nagu teistes ELi õiguse valdkondades, eelkõige konkurentsioiguses.
- (9) Tagamaks, et käesoleva määruse toimimisse on kaasatud ka liikmesriigid, nagu näeb ette ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud komisjoni ja liikmesriikide vahelise lojaalse koostöö põhimõte, on asjakohane sätestada, et iga komisjoni otsus, milles ta teatab oma kavatsusest kasutada õigust küsida käesoleva määruse alusel teavet ettevõtjatelt või ettevõtjate ühendustelt, tehakse viivitamata teatavaks asjaomastele liikmesriikidele.
- (10) Niisuguse õiguse eesmärk ei ole luua komisjonile uusi õigusnormide täitmise tagamise volitusi, eelkõige näiteks volitust algatada liidu õiguse rikkumise korral siseturu valdkonnas individuaalsete turuosalistele vastu menetlusi. Pigem on selle otstarve anda komisjonile lisavõimalus teha kindlaks faktid, kui see on rangelt vajalik, et täita ELi toimimise lepinguga komisjonile usaldatud ülesanne tagada liidu õiguse kohaldamine selleks, et rajada siseturg ja tagada selle toimimine. Täielikult toimiva siseturu rajamise huvides on asjakohane selgitada, et niisugune õigus hõlmab ka neid siseturu majandussektoreid, mille jaoks on ELi toimimise lepinguga ette nähtud ühine poliitika: põllumajandust ja kalandust (välja arvatud mere bioloogiliste ressursside kaitse), transporti, keskkonda ja energeetikat.
- (11) Et see uurimisvahend oleks tulemuslik, peaks küsitav teave olema seotud asjakohase liidu õiguse kohaldamisega. Tegemist võib olla näiteks faktiliste turuandmetega, sealhulgas kulude struktuuri, hinnapoliitika, toodete või teenuste omaduste või klientide ja tarnijate geograafilise jaotusega. Samuti võib see seisneda ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste koostatud faktipõhises siseturu toimimise analüüsis, näiteks arvatavate regulatiivsete ja turulepääsutõkete või piiriülese tegevuse kulude kohta. Et vähendada päringutele vastamise kulusid, peaksid need päringud puudutama üksnes teavet, mis on asjaomasel ettevõtjal või ettevõtjate ühendusel tõenäoliselt olemas.
- (12) Esitades ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele päringuid, peab komisjon hoolikalt valima nende päringute adressaadid, et päringud saadetak ainult neile ettevõtjatele ja

ettevõtjate ühendustele, kellel on võimalik anda piisavalt asjakohast teavet, eelkõige vastavates liikmesriikides asuvatele suurematele ettevõtjatele. Nende päringute eesmärk on lahendada arvatav (s.o kättesaadava teabe põhjal) tõsine probleem, mis esineb liidu õiguse kohaldamisel siseturu, põllumajanduse ja kalanduse (v.a mere bioloogiliste ressursside kaitse), transpordi, keskkonna või energeetika valdkonnas. Päringute eesmärk ei ole võtta ettevõtjaid vastutusele võimaliku probleemi aluseks olnud käitumise eest. Seega on õigusaktis ette nähtud sanktsioonid mõeldud ainult kahte sorti juhtumiteks. Nad hõlmavad üksnes tahtlikku või raskest hooletusest tulenevat päringule vastamata jätmist ja tahtlikku või raskest hooletusest tulenevat ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat vastust. Kui see on asjakohane, võiks kogutud teavet kasutada ka selleks, et saada parem ülevaade olukorrast, kus ettevõtjatel on õigusnorme raske täita, et parandada siseturu eeskirjade nõuetekohast kohaldamist. Et mitte tekitada ebaproportsionaalset halduskoormust mikroettevõtjatele, kellel pole tõenäoliselt nagunii võimalik esitada piisavalt asjakohast teavet, ei tohiks komisjonil olla luba esitada päringuid sellele ettevõtjate kategooriale. Esitades päringuid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, peaks komisjon võtma asjakohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. Kuigi VKEd ei tegutse tõenäoliselt suuremas ulatuses, mis võimaldaks neil oluliselt mõjutada turuväljundeid, võib VKEdelt kogutud teave osutada väärtuslikuks allikaks, mis annab komisjonile märku siseturu rajamises ja toimimises esinevatest raskustest. VKEdel käepärast olev teave võib olla oma laadilt süsteemitu, ent võib siiski anda komisjonile märku ühtse turu raskustest, mille all VKEd kannatavad. Harilikult VKEdel ei teki ega tohikski tekkida olulisi lisakulusid, mis oleksid seotud andmete kogumisega selle vahendi jaoks. Arvestades, et VKEde läbirääkimispositsioon on väärtusahelates suhteliselt nõrgem, võivad nad olla teabe andmisel vastutulelikumad, kui nende suhtes kehtib kord, mille puhul on konfidentsiaalsus ja anonüümsus asjakohaselt tagatud. Ühtse turu rajamises ja toimimises esineva raskuse kõrvaldamine võib tulla kasuks eelkõige VKEdele, sest sageli on just innovaatilised väikefirmad need, kelle ees on suurimad tõkked, kui nad üritavad end ühtsel turul sisse seada ja seal kasvada. Järjepidevuse ja õiguskindluse huvides tuleks kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/34/EL²⁹ määratletud mõisteid „mikroettevõtja“, „väikeettevõtja“ ja „keskmise suurusega ettevõtja“.

- (13) Et liidu õiguse kohaldamine siseturu, aga ka põllumajanduse ja kalanduse (v.a mere bioloogiliste ressursside kaitse), transpordi, keskkonna ja energeetika valdkonnas oleks järjepidev, on vaja kehtestada mehhanismid, mille abil saaksid komisjon ja liikmesriigid jagada teavet päringute ja vajaduse korral sellistele päringutele antud vastuste kohta, ilma et see kahjustaks ametisaladuse hoidmise kohustust.
- (14) Käesolevas määruses sätestatud uurimisvahend on iseäranis kasulik, et komisjon saaks tagada liidu õiguse kohaldamise siseturu valdkonnas. Samuti on see kasulik juhul, kui asjaomased liikmesriigid võtavad seejärel õigusnormide täitmise tagamiseks meetmeid, mille puhul oleks vaja kasutada vastavasisulist teavet, mis on kogutud seda õigust kasutades ja mille komisjon on asjaomasele liikmesriigile teatavaks teinud. Ka juhul, kui olemasolevate eeskirjade kohaldamisel tekib raskusi, sealhulgas olukordades, kus ettevõtjatel ei ole õigusselguse puudumise tõttu võimalik õigusnorme

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

täita, võib see uurimisvahend osutada kasulikuks ning anda panuse reguleerimislahenduste leidmise või väljatöötamise ka pärast seda, kui teised vahendid ja vastavasisulise teabe allikad on osutunud ebapiisavaks. Ühtlasi on otstarbekas keelata sellise teabe kasutamine muul eesmärgil, eriti ELi toimimise lepingu konkurentsieeskirjade kohaldamiseks, ilma et see kahjustaks avalikuks tehtud teabe taaskasutamist.

- (15) Komisjonil peaks olema võimalik tagada, et vastatakse igale päringule, mille ta saadab mis tahes ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele, ja selleks peaks ta saama kehtestada vajaduse korral otsusega proportsionaalseid trahve ja perioodilisi karistusmaksleid. Trahvide ja perioodiliste karistusmaksleid summade kehtestamisel peaks komisjon võtma nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet (ja sealhulgas asjakohasuse aspekte), eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul. Nende isikute õigusi, kellel palutakse teavet esitada, tuleks kaitsta, andes enne trahvi või perioodiliste karistusmaksleid määramise otsuse tegemist neile võimaluse esitada oma seisukohad.
- (16) Võttes nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet (sealhulgas asjakohasuse aspekte), peaks komisjonil olema võimalik vähendada perioodilisi karistusmaksleid või loobuda täielikult nende kohaldamisest, kui päringute adressaadid esitavad küsitud teabe pärast selleks ette nähtud tähtaja möödumist. Õiguskindluse huvides on asjakohane näha ette ka trahvide ja perioodiliste karistusmaksleid määramise ja täitmisele pööramise aegumistähtjad.
- (17) Euroopa Kohtul peaks ELi toimimise lepingu artikli 261 kohaselt olema piiramatul jurisdiktsioon otsuste suhtes, millega komisjon kehtestab käesoleva määruse alusel trahve või perioodilisi karistusmaksleid, mis tähendab, et kohus võib komisjoni kehtestatud trahvid või perioodilised karistusmaksleid tühistada, neid vähendada või suurendada.
- (18) Läbipaistvuse ja õiguskindluse huvides on asjakohane anda üldsusele komisjoni otsuste kohta teavet. Sellise teabe avaldamisel ja käitlemisel peaks komisjon vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 339 järgima ametisaladuse hoidmise eeskirju, sealhulgas kogu konfidentsiaalse teabe kaitset.
- (19) Ettevõtja äritegevust puudutava teabe avalikustamine võib tekitada sellele ettevõtjale tõsist kahju. Seepärast peaks komisjon nõuetekohaselt arvestama ettevõtjate õigustatud huve, eelkõige huvi kaitsta oma ärisaladusi. Tagamaks, et komisjonile edastatud ärisaladusi ja muud konfidentsiaalset teavet käsitletakse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 339, peaks iga ettevõtja või ettevõtjate ühendus teavet esitades selgelt näitama, millist teavet ta peab konfidentsiaalseks ja miks. Komisjonil ei tohiks olla võimalik avaldada nende vastajate antud konfidentsiaalset teavet päringuga seotud liikmesriigile, välja arvatud juhul, kui ta on eelnevalt saanud vastajate nõusoleku see teave sel viisil avalikustada. Asjaomasel vastajal tuleks paluda esitada komisjonile teabest eraldi mittekonfidentsiaalne versioon, mille saaks teha teatavaks asjaomasele liikmesriigile. Juhtudeks, kui näib, et konfidentsiaalsena tähistatud teabe suhtes ei kehti ametisaladuse hoidmise kohustus, peaks olemas olema menetlus, mille kohaselt komisjon saaks otsustada, millises ulatuses saab sellist teavet avaldada. Kui tehakse otsus mitte aktsepteerida väidet, et teatav teave on konfidentsiaalne, tuleks selles otsuses märkida ajavahemik, mille möödumisel teave avaldatakse, et vastaja saaks kasutada talle kättesaadavat kohtulikku kaitset, sealhulgas ajutisi kaitsemeetmeid. Vastaja õigusi tuleks kaitsta, andes talle enne trahvide või perioodiliste karistusmaksleid määramise otsuse tegemist võimaluse esitada oma seisukohad.

- (20) Arvestades käesolevas määruses ette nähtud uurimisvahendi erakorralisust ja selleks, et jälgida selle kasutamise proportsionaalsust, koostab komisjon iga kahe aasta järel aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ja esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (21) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada, et täielikult austatakse era- ja pereelu austamise õigust, isikuandmete kaitse õigust, õigust heale haldusele, eelkõige õigust dokumentidega tutvuda, austades samas ärisaladust, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtupidamisele, õigust kaitsele ning karistuste õiguspärasuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.
- (22) Käesolevas määruses sätestatud meetmeid, millega kaasneb isikuandmete töötlemine, tuleks rakendada kooskõlas isikuandmete kaitset käsitleva liidu õigusega, eelkõige direktiiviga 95/46/EÜ³⁰. Isikuandmete töötlemisel komisjonis ja käesoleva määruse raames järgitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001³¹ sätteid.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt hõlbustada komisjoni juurdepääsu turuteabele, mida ta vajab oma ülesannete täitmisel, selleks et saavutada siseturu tõrgeteta toimimine, ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada, vaid neid on selle tegevuse ulatuse ja mõjude tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (24) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide uurimisvolitusi. Käesoleva määruse eesmärk ei ole muuta, kitsendada ega tühistada uurimisvolitusi, mis on komisjonil või liidu organitel või ametitel muude liidu õigusaktide alusel juba olemas. Eelkõige ei tohiks käesolev määrus mõjutada komisjoni uurimisvolitusi, mis on seotud siseturu toimimiseks vajalike konkurentsieskirjade kohaldamisega.
- (25) Vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [...],

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesolevas määruses sätestatakse järgmisi küsimusi reguleerivad õigusnormid:

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- a) tingimused, mille alusel komisjon võib paluda ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel esitada teavet, mida on vaja artiklis 2 osutatud valdkondades komisjonile usaldatud ülesannete täitmiseks;
 - b) kord, mida tuleb niisugust teavet küsides järgida.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks muude õigusnormide kohaldamist, mis lubavad komisjonil või liidu organitel või ametitel teavet koguda või küsida.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse järgmistes valdkondades:

- 1) siseturg, nagu on osutatud aluslepingu artikli 26 lõikes 2;
- 2) põllumajandus ja kalandus, v.a mere bioloogiliste ressursside säilitamine;
- 3) transport;
- 4) keskkond,
- 5) energeetika.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „mikroettevõtja“ – direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 määratletud ettevõtja;
- 2) „väikeettevõtja“ – direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 2 määratletud ettevõtja;
- 3) „keskmise suurusega ettevõtja“ – direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 3 määratletud ettevõtja.

Artikkel 4

Õigus küsida teavet ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt

Kui liidu õiguse kohaldamisel esinev tõsine raskus võib seada ohtu mõne liidu poliitika olulise eesmärgi saavutamisele, võib komisjon küsida ettevõtjatelt või ettevõtjate ühendustelt II peatüki kohaselt teavet, et eespool nimetatud raskus kõrvaldada.

II peatükk

Teabe küsimise tingimused ja kord

Artikkel 5

Tingimused

1. Komisjon kasutab artiklis 4 sätestatud õigust küsida ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt teavet üksnes siis, kui komisjonile kättesaadav teave, mida on vaja artiklis 4 osutatud otstarbel, ei ole piisav või sobiv või kui seda ei ole võimalik hankida õigeks ajaks järgmistel põhjustel:
 - a) teave ei sisaldu avalikult kättesaadavas allikas ning
 - b) liikmesriik ei ole komisjoni taotluse peale seda teavet esitanud või
 - c) juriidiline või füüsiline isik ei ole seda teavet esitanud.
2. Enne artikli 6 kohast teabe küsimist võtab komisjon vastu otsuse, milles teatab oma kavatsusest kasutada õigust küsida käesoleva määruse alusel ettevõtjatelt või ettevõtjate ühendustelt teavet.

See otsus sisaldab järgmist:

- a) kokkuvõtlik kirjeldus väidetavast liidu õiguse kohaldamisel esinevast piiriülese mõõtmega tõsisest raskusest ning põhjused, miks see raskus võib seada ohtu mõne liidu poliitika olulise eesmärgi saavutamise;
- b) küsitava teabe kokkuvõtlik kirjeldus;
- c) põhjendus, miks seda teavet on artiklis 4 osutatud otstarbeks vaja;
- d) põhjendus, miks teised viisid seda teavet hankida on osutunud ebapiisavaks või ebasobivaks või miks seda teavet ei ole seni olnud võimalik hankida õigeks ajaks;
- e) päringute adressaatide valimise kriteeriumid.

Otsus adresseeritakse asjaomasele liikmesriigile või asjaomastele liikmesriikidele. Komisjon teatab sellest asjaomastele liikmesriikidele viivitamata.

3. Artiklis 4 osutatud päringuga seotud ettevõtjad või ettevõtjate ühendused on kohustatud esitama üksnes teavet, mis on neil olemas.

Komisjon peab võtma nõuetekohaselt arvesse proportsionaalsuse põhimõtet, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul.

Artikkel 6

Ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele esitatud päring

1. Artiklis 4 sätestatud juhtudel ja artikli 5 sätestatud tingimustel võib komisjon lihtpäringuga või otsusega paluda ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel teavet esitada. Päringute saajaid valides püüab komisjon tagada, et need päringud saadetakse üksnes ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele, kes on suutelised andma asjakohast teavet.

Komisjon ei saada käesoleva määruse kohaseid päringuid mikroettevõtjatele, välja arvatud juhul, kui nad kuuluvad ettevõtjate rühma, mida võib liigitada vähemalt väikekontserniks direktiivi 2013/34/EL artikli 6 lõikes 5 määratletud tähenduses.

2. Lõikes 1 osutatud lihtpäringus esitatakse õiguslik alus ja päringu otstarve, täpsustatakse, millist teavet vajatakse, ja kehtestatakse proportsionaalne tähtaeg, mille jooksul teave tuleb esitada. Samuti viidatakse selles artikli 9 lõikes 1 sätestatud trahvidele, mis määratakse ebaõige või eksitava teabe esitamise eest.
3. Lõikes 1 osutatud otsuses esitatakse õiguslik alus ja päringu otstarve, täpsustatakse, millist teavet vajatakse, ja kehtestatakse proportsionaalne tähtaeg, mille jooksul teave tuleb esitada. Samuti viidatakse selles olenevalt asjaoludest artikli 9 lõikes 1 sätestatud trahvidele ja artikli 9 lõikes 2 sätestatud perioodilistele karistumaksetele.

Peale selle näidatakse selles ära ettevõtja või ettevõtjate ühenduse õigus anda otsus läbivaatamiseks Euroopa Liidu Kohtule.

Asjaomane ettevõtja või ettevõtjate ühendus võib paluda artikli 14 kohaselt tähtaega pikendada.

4. Samal aja saadab komisjon käesolevas artiklis osutatud lihtpäringu või otsuse koopia liikmesriigile, mille territooriumil on asjaomase ettevõtja või ettevõtjate ühenduse asukoht.

Kui komisjon on ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel algatanud ametliku rikkumismenetluse, on ta kohustatud esitama menetlusega seotud liikmesriigile koopia kõikidest käesolevas artiklis osutatud lihtpäringutest ja otsustest, mis on esitatud selle menetluse raames, olenemata sellest, kus on asjaomase ettevõtja või ettevõtjate ühenduse registreeritud asukoht.

5. Lõikes 1 osutatud otsused adresseeritakse asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele. Komisjon teeb otsuse selle adressaadile viivitamata teatavaks.

Artikkel 7

Päringutele antud vastused ja konfidentsiaalse teabe kaitse

1. Artiklil 5 põhineva komisjoni päringu peale teavet esitavad ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused esitavad komisjonile oma vastused selgelt, täielikult ja täpselt.
2. Komisjon annab adressaadile võimaluse näidata, millist teavet ta peab ametisaladuse hoidmise kohustuse alla kuuluvaks.

Artikli 5 kohaselt teavet esitav ettevõtja või ettevõtjate ühendus märgib selgelt ära, millist teavet ta peab konfidentsiaalseks, esitab sellise konfidentsiaalsuse väite põhjendused ning annab komisjonile teabest eraldi mittekonfidentsiaalse versiooni. Kui teave tuleb esitada teatava tähtaja jooksul, kehtib sama tähtaeg ka mittekonfidentsiaalse versiooni esitamise suhtes.

3. Komisjon edastab saadud vastused päringuga seotud liikmesriigile, kui need on ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel selle liikmesriigi vastu algatatud ametlikus rikkumismenetluses asjakohased. Kui käesoleva artikli alusel antud vastus sisaldab teavet, mis on asjaomase liikmesriigi suhtes konfidentsiaalne, edastab komisjon ainult esitatud teabe mittekonfidentsiaalse versiooni.

4. Komisjon kontrollib, kas vastanud ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste poolt lõike 2 teise lõigu alusel saadetud teabe kohta esitatud konfidentsiaalsusväide on põhjendatud ja proportsionaalne.

Pärast seda, kui asjaomane ettevõtja või ettevõtjate ühendus on saanud võimaluse teha oma seisukohad teatavaks, võib komisjon teha otsuse, milles leitakse, et konfidentsiaalseks kuulutatud teave ei ole kaitstud, ja määrata kuupäeva, mille möödumisel teave avalikustatakse. Kõnealune ajavahemik peab olema vähemalt üks kuu.

Otsus tehakse asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele viivitamata teatavaks.

Artikkel 8

Komisjoni kogutud teabe kasutamine

Komisjon kasutab artikli 5 alusel kogutud teavet üksnes artiklis 4 sätestatud otstarbel.

Komisjon võib ettevõtjate või ettevõtjate ühenduste esitatud konfidentsiaalse teabe lisada teistele osapooltele edastatavate või avalikustatavate dokumentide hulka ainult järgmistel juhtudel:

- a) kui see teave on kokkuvõtlik või agregeeritud või igal juhul sellisel kujul, et individuaalseid ettevõtjaid või ettevõtjate ühendusi ei ole võimalik tuvastada;
- b) kui komisjon on eelnevalt saanud vastaja nõusoleku see teave avalikustada;
- c) kui selle teabe avalikustamine liikmesriigile on vajalik, et tõendada käesoleva määruse kohaldamisalas aset leidnud liidu õiguse rikkumist, tingimusel, et vastajal on enne otsuse tegemist olnud võimalus teha oma seisukohad teatavaks ja kasutada enne teabe avalikustamist talle kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid.

Teavet, mis on juba avalikustatud, võib komisjon kasutada ka muuks otstarbeks, kui käesolevas määruses sätestatud.

III peatükk

Trahvid ja perioodilised karistusmaksed

Artikkel 9

Trahvid ja perioodilised karistusmaksed

1. Kui seda peetakse vajalikuks ja proportsionaalseks, võib komisjon oma otsusega määrata ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele trahve, mis ei ületa 1 % nende eelmise eelarveaasta kogukäibest, kui nad on tahtlikult või raske hooletuse tõttu:
 - a) andnud artikli 6 lõike 2 alusel esitatud päringule vastates ebaõiget või eksitavat teavet;
 - b) andnud artikli 6 lõike 3 alusel vastu võetud otsusele vastates ebaõiget, mittetäielikku või eksitavat teavet või ei ole andnud teavet kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

2. Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele perioodilisi karistusmaksseid, kui ettevõtja ei ole ettenähtud tähtaja jooksul esitanud täielikku, õiget ja mitte eksitavat teavet, mida komisjon on palunud esitada artikli 6 lõike 3 kohaselt tehtud otsusega.
Perioodilised karistusmaksed ei või ületada 5 % asjaomase ettevõtja või ettevõtjate ühenduse eelmise eelarveaasta keskmisest päevakäibest iga teabe esitamisega viivitatud tööpäeva kohta, mida arvutatakse alates otsuses määratud kuupäevast, kuni ta esitab komisjoni palutud või komisjonile vajaliku teabe.
3. Kui ettevõtja või ettevõtjate ühendus ei anna üldse teavet või annab ebatäielikku teavet, kehtestab komisjon enne trahvi või karistuse määramist kahenädalase lõpliku tähtaja, mille jooksul esitada puuduv teave.
4. Trahvi või perioodilise karistusmaks summa määramisel võtab komisjon arvesse artikli 6 lõike 1 rikkumise laadi, raskust ja kestust ning proportsionaalsuse põhimõtet, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul.
5. Kui ettevõtjad või ettevõtjate ühendused on täitnud kohustuse, mille täitmiseks perioodiline karistusmaks määrati, võib komisjon vähendada perioodilise karistusmaks summat või loobuda seda sisse nõudmast.
6. Enne lõike 1 või 2 kohase otsuse vastuvõtmist annab komisjon asjaomastele ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele võimaluse esitada oma seisukohad.

Artikkel 10

Trahvide ja perioodiliste karistusmaksete määramise aegumistähtaeg

1. Komisjonile artikliga 9 antud volitused kehtivad kolm aastat.
2. Lõikes 1 osutatud tähtaeg algab artiklis 9 osutatud rikkumise toimepanemise päevast. Artikli 6 lõike 1 pideva või korduva rikkumise korral algab aegumistähtaeg rikkumise lõppemise päevast.
3. Iga meede, mille komisjon võtab, et uurida või menetleda artikli 6 lõike 1 võimalikku rikkumist, katkestab trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramise suhtes kohaldatava aegumistähtaja alates kuupäevast, mil asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele meetmest teatatakse.
4. Aegumistähtaeg algab pärast iga katkestust uuesti. Aegumistähtaeg möödub hiljemalt päeval, mil lõpeb kuue aasta pikkune ajavahemik, ilma et komisjon oleks määranud trahvi või perioodilist karistusmaksset. Kõnealust ajavahemikku pikendatakse aja võrra, mille jooksul aegumistähtaeg on lõike 5 kohaselt peatatud.
5. Trahvide või perioodiliste karistusmaksete määramisega seotud aegumistähtaeg peatatakse seniks, kuni komisjoni otsus on Euroopa Liidu Kohtus läbivaatamisel.

Artikkel 11

Trahvide ja perioodiliste karistusmaksete täitmisele pööramise aegumistähtaeg

1. Komisjoni volitused pöörata artikli 9 kohaselt vastu võetud otsused täitmisele kehtivad viis aastat.

2. Lõikes 1 osutatud tähtaeg algab päevast, mil artikli 9 kohaselt tehtud otsus muutub lõplikuks.
3. Lõikes 1 osutatud aegumistähtaeg katkeb:
 - a) kui teatatakse otsusest muuta trahvi või perioodilise karistusmakse algset summat või otsusest sellise muutmise taotlus rahuldamata jätta;
 - b) kui komisjoni taotlusel tegutsev liikmesriik või komisjon võtab meetmeid, mille eesmärk on trahvi või perioodilise karistusmakse täitmisele pööramine.
4. Aegumistähtaeg algab pärast iga katkestust uuesti.
5. Lõikes 1 osutatud aegumistähtaeg peatatakse seniks:
 - a) kuni kestab vastajale määratud maksmisaeg;
 - b) kuni Euroopa Liidu Kohtu otsusega on makse sissenõudmine peatatud.

Artikkel 12

Otsuste adressaadid

Artikli 9 lõigete 1 ja 2 kohaselt tehtud otsused adresseeritakse asjaomasele ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele. Komisjon teeb otsuse selle adressaadile viivitamata teatavaks.

Artikkel 13

Otsuste läbivaatamine Euroopa Kohtus

Euroopa Liidu Kohtul on ELi toimimise lepingu artiklis 261 sätestatud täielik pädevus vaadata läbi komisjoni määratud trahvid või perioodilised karistusmaksed. Kohus võib määratud trahvi või perioodilise karistusmakse tühistada või seda vähendada või suurendada.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 14

Tähtaegade pikendamine

Tähtajad määratakse kuudes või tööpäevades.

Kõik tähtaegade pikendamise taotlused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud ja need tuleb esitada kirjalikult komisjoni määratud talitusele ja aadressil vähemalt viis tööpäeva enne tähtaja lõppu. Komisjon võib otsustada seda tähtaega pikendada, kui see on põhjendatud ja proportsionaalne.

Artikkel 15

Otsuste avaldamine

1. Komisjon avaldab artikli 5 lõike 2 kohaselt tehtud otsuste kohta kokkuvõtliku teadaande *Euroopa Liidu Teatajas*. Kokkuvõtlikus teadaandes sedastatakse, et otsuse koopia võib saada autentses keeles või autentsetes keeltes.
2. Komisjon avaldab artikli 9 lõigete 1 ja 2 kohaselt tehtud otsused *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 16

Ametisaladus

Ilma et see piiraks artiklite 7 ja 8 kohaldamist, ei tohi liikmesriigid, nende ametnikud ja muud teenistujad avalikustada käesoleva määruse kohaldamisel saadud teavet, mille kohta kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.

Artikkel 17

Isikuandmete kaitse

Kui käesoleva määruse raames töödeldakse isikuandmeid, täidavad liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikke ülesandeid kooskõlas siseriiklike õigus- ja haldusnormidega, millega võetakse üle direktiiv 95/46/EÜ. Kui komisjon töötleb käesoleva määruse raames isikuandmeid, järgib ta määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid.

Artikkel 18

Aruanded

Komisjon koostab iga kahe aasta järel aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta ja esitab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja